

FREDESBORG
KOMMUNE

Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Grøn politik
For perioden 2023-2026

Forord

Danmark er på mange måder et grønt foregangsland, og det vil vi i Fredensborg Kommune gerne være med til at understøtte. Med denne grønne politik, viser vi vores ambitioner.

Som kommune kan vi gå foran som et godt eksempel og sætte rammer, som fremmer en grøn dagsorden på udvalgte områder. Dette har betydning for vores klima, miljø og natur i de kommende år.

Politikken tager udgangspunkt i det arbejdsgrundlag, som Byrådet vedtog i 2023 om en bæredygtig kommune i udvikling og dækker områderne energi, klimatilpasning, natur og miljø.

Med den grønne politik sættes retning på indsatsen fremover, og vi håber, at borgere, virksomheder og alle medarbejdere slutter op og bidrager til, at ambitionen bliver til virkelighed.

God læselyst!

Thomas Lykke Pedersen
Borgmester

Hanne Berg
Formand
Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtighed

Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Byrådets arbejdsgrundlag

Kommunen skal med sin natur, kultur og mangfoldighed være en bæredygtig kommune i udvikling. Den grønne politik, der handler om energi, klimatilpasning, natur og miljø, er central for opfyldelsen af kommunens samlede vision om, at Fredensborg Kommune skal være et godt sted at leve og bosætte sig for alle generationer.

Med afsæt i Byrådets arbejdsgrundlag er visionen for denne politik at opnå en rigere natur, et renere miljø, et bæredygtigt energiforbrug og at være forberedt på klimaforandringerne - gennem helhedsorienterede løsninger.

På de følgende sider konkretiseres Fredensborg Kommunes vision i målsætninger og indsatsområder følgende temaer:

- Øget biodiversitet
- Innovativ klimatilpasning
- Cirkulær økonomi og bæredygtigt affaldskredsløb
- Nedsat CO₂-udledning fra bygninger og virksomheder
- Rent drikkevand

Som grundlag for at opfylde ambitionerne i denne politik yder kommunen service i konstruktivt samarbejde med borgere og virksomheder med afsæt i den omfattende lovgivning på natur-, miljø- og energiområdet, som er grundlaget for kommunens forvaltnings- og udviklingsopgaver indenfor natur- og miljøbeskyttelse og energiforsyning.

Vild kommune, biodiversitet og store naturoplevelser

Vi tager føringen, når det kommer til at beskytte og forbedre den eksisterende natur, og udvikle nye områder med rig biodiversitet. Biodiversiteten skal fremmes med hensigtsmæssig naturpleje og skånsom rekreativ anvendelse. En rig natur er en værdi i sig selv og giver mulighed for store naturoplevelser, ro og rekreation.

Innovativ klimatilpasning

Med et klima under forandring, fortsætter vi med at udvikle innovative klimatilpasningsløsninger, der fremtidssikrer vores bysamfund og landområder samtidig med, at vi tager hensyn til klima, miljø, natur og biodiversitet. Det skaber udvikling og gode steder at bo.

Kommunen er det gode eksempel

Som kommune går vi forrest med natur- og bæredygtighedsdagsordenen med fokus på bæredygtige løsninger inden for forbrug, affald og biodiversitet. Gennem oplysning og information til borgere og virksomheder, understøtter vi den grønne omstilling.

Fokus på bæredygtig energi

Vi går ind for bæredygtige energikilder, såsom fjernvarme, der hovedsageligt er produceret på vedvarende energi som sol, vind, biomasse, biogas og geotermi. Med udrulning af fjernvarme ønsker vi at sikre en grøn energiforsyning for erhvervsliv og borgere.

Rent drikkevand

Rent drikkevand er en basal nødvendighed for alle mennesker. Vi vil sikre rent drikkevand ved at forebygge jord- og grundvandsforurening, ved overvågning af vandkvaliteten, ved at nedbringe brugen af sprøjtemidler, samt ved at fjerne potentielle forureningskilder.

Overordnede mål

Natur, miljø og klima kender ikke til ejerforhold, organisatoriske skel og kommunegrænser. Emnerne er samtidig komplekse og består af mange fagligheder, hvilket den omfattende lovgivning, som ligger bag, også er et udtryk for. Derfor arbejdes med følgende overordnede mål, som hver især bidrager til at nå den samlede vision:

- Vi beskytter, bevarer og fremmer den mangfoldige natur på landet og i byen for planter, dyr, naturoplevelser, ro og rekreation
- Vi sikrer vores bysamfund og landområder mod klimaforandringerne gennem helhedsorienterede løsninger, der tager hensyn til klima, miljø, natur og biodiversitet
- Vi skaber bæredygtige affaldskredsløb og understøtter omstillingen til cirkulær økonomi ved øget sortering og genanvendelse af husholdningsaffald, affald fra kommunale institutioner og bygge- og anlægsaffald.
- Vi arbejder for, at vi i 2040 ikke udleder mere CO₂, end vi optager, indenfor kommunen som geografisk område, og at vi begrænser CO₂-udledningerne fra det lokale forbrug af varer og serviceydelser
- Vi sikrer rent drikkevand ved at forebygge jord- og grundvandsforurening, ved overvågning af vandkvaliteten, ved at nedbringe brugen af sprøjtemidler samt ved at fjerne potentielle forureningskilder samt påvirke Region Hovedstaden til en øget indsats på forurenede grunde i kommunen
- Vi samarbejder med kommunens borgere og virksomheder om natur-, miljø- og klimaindsatsen og deler løbende information om status på grønne initiativer

Vild kommune, biodiversitet og store naturoplevelser

Naturen er trængt, såvel i den store verden som i Fredensborg Kommune. Når naturen bliver ensformig og naturområderne små og opdelt, mistrives de danske dyr og planter og mange arter forsvinder helt. Derfor er det vigtigt, at vi gør, hvad vi kan for at beskytte og forbedre den eksisterende natur i vores kommune.

Vi passer på den natur, vi allerede har

Vi beskytter, bevarer og plejer den natur, vi allerede har, og følger tilstanden af naturbeskyttede områder. Vi vil bevare træer, der er vigtige for insekter og dyr.

Vi skaber store sammenhængende naturområder med rig og mangfoldig natur

Sammen med lodsejerne fortsætter vi arbejdet med at skabe store sammenhængende områder med rig natur. Store naturområder gør naturen mere robust og giver store naturoplevelser, ro og rekreation.

Vi understøtter indsatser, der fremmer biodiversiteten på landet

Vi understøtter lodsejerne og landbrugets lyst til at beskytte og forbedre naturen på landet. Vi ønsker at støtte økonomisk og fagligt med udgangspunkt i de initiativer, der giver mest natur for pengene. Lodsejere på landet er vores tætte samarbejdspartnere.

Vi skaber bedre og mere biodiversitet i byerne

Vi inviterer naturen ind i byen og understøtter skoler, private haveejere, virksomheder, organisationer mv. i at skabe naturoaser med plads til biodiversitet. Vi arbejder videre med at indtænke naturhensyn i lokalplaner og ny anlæg.

Vi fremmer biodiversiteten på de kommunale arealer

Vi arbejder videre med at fremme biodiversiteten på de kommunalt ejede arealer, så vi får mindre græs og flere forskellige planter og dyr. Sammen med Nordsjællands Park og Vej drifter vi arealerne med størst muligt hensyn til naturen, hvad enten det drejer sig om kommunale landbrugsarealer, grøftekanter, rabatter eller parker. Vi bruger de mest effektive og moderne naturplejemetoder.

Vi vil overholde miljømålene i vandløb, søer og Øresund

Vi arbejder videre med at realisere vandplansprojekter og vandløbsprojekter i samarbejde med landbruget. Vi gør vores vandløbsvedligeholdelse mere skånsom for naturen, og udvikler små vandløb og søer til levested for planter og dyr. Vi ønsker at fastholde Esrum Sø og Øresund som værdifulde naturområder.

Innovativ klimatilpasning

Fredensborg Kommune vil være forberedt på og rustet til at håndtere de forventede klimaforandringer. Når nedbørsmængden og vandstanden i havet stiger, oplever vi flere og flere oversvømmelser af privat og offentlig ejendom. Det koster samfundet dyrt og har store konsekvenser for dem det går ud over. At klimasikre vores bysamfund, landet og vores kyststrækning er derfor en vigtig opgave.

Vi er fortsat førende inden for klimatilpasning i byudvikling

Med Klimatilpasning Kokkedal og Usserød Å samarbejdet har Fredensborg Kommune vist nye veje til håndtering af vand ved kraftigt nedbør. I de nye byudviklingsprojekter og lokalplaner indgår vand som en ressource, der skaber varierede og smukke byrum og boligområder, samtidig med at det ruster os til det voldsommere vejr. Vi bruger planlægningen aktivt til at mindske skadevoldende oversvømmelser.

Vi prioriterer indsatsen, der hvor der opnås størst skadesreduktion

Vi indhenter data og viden og følger klimaforandringernes effekter på overfladevand, havvand, vandløb og grundvand, så vi kan gennemføre indsatsen effektivt og helhedsorienteret. Sammen med Fredensborg Forsyning har vi fortsat fokus på kloakkernes kapacitet og undgår overløb fra kloakkerne. I landområdet undersøger vi muligheden for, om der kan gennemføres lokale klimatilpasningsprojekter, og vi søger synergi mellem klimatilpasning, natur og sundhed. Vi vil skabe overblik over i hvilket omfang tørke og hedebølge udgør en risiko for natur, borgere og erhvervsliv i kommunen.

Vi sikrer et velfungerende oversvømmelsesberedskab

Uanset hvor meget der arbejdes med forebyggelse af skadevoldende oversvømmelser, kan det ikke undgås, at der kommer en hændelse, der medfører oversvømmelser. Det er derfor vigtigt at holde beredskabet klar med opdaterede beredskabsplaner og en klar prioritering og rollefordeling. Vi informerer borgere og virksomheder om deres risiko og muligheder for at sikre egen ejendom.

Vi sikrer kommunens værdier og anlæg og passer på miljøet

Som bygherre kan vi selv gøre en indsats for at sikre værdier og afhjælpe skader ved at indarbejde afværgeforanstaltninger i kommunens anlæg og drift. Vi arbejder for at minimere tilførsel af miljøfremmede stoffer til natur, grundvand og vandområder.

Kommunen er det gode eksempel

Mængden af ressourcer i verden er begrænsede og ved produktion af materialer udledes CO₂. Hvis ikke vi genanvender de materialer, der bliver til overs i vores husholdninger, offentlige institutioner og virksomheder, løber vi tør. Derfor er det vigtigt at sætte fokus på genanvendelse og se affald som en ressource.

Vi vil skabe bæredygtige affaldskredsløb og understøtte cirkulær økonomi

Vi betragter affald som en ressource og har fokus på, at affald sorteres og indsamles og håndteres på en sådan måde, at ressourcerne kan genanvendes og ikke går tabt. Det gælder både for private husholdninger, kommunale institutioner og bygge- og anlægsaffald. Vi implementerer i samarbejde med Fredensborg Forsyning og Norfors et nyt sorteringssystem og sikrer, at afsætning sker til reel genanvendelse. Vi vil arbejde for, at affaldet i størst muligt omfang kan afsættes til genanvendelse i Danmark.

Vi vil skabe lukkede næringskredsløb ved at genanvende ressourcerne i bioaffald

Der oprettes et indsamlingssystem til bioaffald for private husholdninger og kommunale institutioner. Affaldet indsamles og forbehandles således, at ressourcerne i affaldet efterfølgende kan udnyttes i et behandlingsanlæg. Efter behandling vil næringsstofferne kunne spredes på marker i nærheden af, hvor bioaffaldet er indsamlet.

Vi vil formindske mængden af emballageaffald, når de kommunale institutioner køber ind

Indkøb af fødevarer i de kommunale institutioner genererer store mængder emballageaffald som f.eks. pap, papir og plastik. I kommunens indkøbsaftaler er der fokus på at stille krav til leverandøren i forhold til at tage emballage retur og genbruge det.

Vi vil arbejde for cirkulære kredsløb for virksomheder

Virksomheders arbejde med cirkulær økonomi fremmes gennem inspiration, vejledning og støtte til deltagelse i relevante projekter.

Kommunen er det gode eksempel

Som én af de største arbejdspladser i kommunen har det betydning for kommunens samlede miljø- og klimapåvirkning, hvordan Fredensborg Kommune som arbejdsplads og virksomhed agerer. Fredensborg Kommune vil fortsat gå forrest i arbejdet med den grønne omstilling.

Vi vil indkøbe grønne produkter og services

Som arbejdsplads skal vi tage ansvar for vores forbrug og vælge produkter, der kan reducere vores belastning på klima og miljø. Krav i forhold til klima og miljø, herunder energiforbrug, levetid, arbejdsmiljø, økologi med mere, inddrages i kommunens indkøb og udbud, hvor det er relevant og proportionalt med aftalens genstand og omfang.

Vi vil køre med klimavenlig transport – og have en fossilfri flåde i 2035

Som kommune skal vi gå forrest med at reducere CO₂-udledningen fra vores egen transport og stille grønne køretøjer til rådighed for medarbejderne samt inspirere til grønnere transportvalg til og fra arbejde.

Vi vil håndtere ressourcerne i bæredygtige affaldskredsløb

Alle kommunale institutioner og kommunale virksomheder sorterer affald i flere fraktioner. Det skal være nemmere at genbruge, og vi vil arbejde med at reducere mængden af affald, som vi producerer. Vi arbejder på at undgå madspild i kommunale institutioner/køkkener.

Vi vil arbejde i energirigtige bygninger

Kommunale bygninger skal have det bedst mulige indeklima med mindst muligt energiforbrug, hvilket opnås via energiledelse, investeringer i energibesparende løsninger, driftsforbedringer og adfærdsmæssige tiltag. Klimabelastningen begrænses ved at minimere brugen af fossile brændsler og øge andelen af vedvarende energi i kommunens bygninger.

Fokus på bæredygtig energi

Det er kommunens mål, at hele varmforsyningen er fossilfri senest i 2035, og at den lokale produktion af sol- og vindenergi stiger, så den i 2030 kan dække mindst 10 pct. af elforbruget i kommunen som geografisk område. Indsatser for at fremme forbrug og produktion af vedvarende energi er vigtige for at opnå kommunens mål om klimaneutralitet senest i 2040.

Vi giver flere adgang til fjernvarme

Vi samarbejder med Norfors og nabokommunerne om at fremskynde udfasning af gas til boligopvarmning. Kommunens varmeplan og Norfors' udrulningsplan for fjernvarme skal gennemføres hurtigst muligt, så fjernvarme dækker mindst 60 pct. af det samlede varmebehov i kommunen i 2028.

Vi vejleder boligejerne om grønne varmeløsninger

Alle boligejere med olie- og naturgasfyr skal tilbydes information og vejledning om grønne varmeløsninger. Vi vil især have fokus på at tilbyde vejledning til boligejere i landområder og landsbyer samt i de dele af byerne, hvor der ikke etableres fjernvarme indenfor de nærmeste år.

Vi fremmer grønne løsninger i byudvikling, nybyggeri og planlægning

Vi arbejder på at fremme, at byudvikling, byggeri og anlægsarbejde planlægges og udføres i tråd med målsætningen om klimaneutralitet.

Vi fremmer energibesparelser og -effektiviseringer i boliger og virksomheder

Borgeres og virksomheders energiforbrug skal nedbringes. Vi vil sikre, at det sker på en omkostningseffektiv måde gennem inspiration og individuel vejledning.

Rent drikkevand

Rent drikkevand er en basal nødvendighed for alle mennesker. Igennem de seneste år er der blevet fundet spor efter sprøjtemidler i vandværksboringer rundt omkring i landet. For at vi også i fremtiden trygt kan drikke vandet fra hanen, skal der en målrettet indsats til.

Vi vil arbejde for øget overvågning for pesticider i drikkevandet

Vi vil arbejde for, at kommunens vandforsyninger, som et led i deres overvågning, jævnligt og på frivillig basis lader udtage drikkevandsprøver til screening for pesticider og nedbrydnings-produkter, der endnu ikke indgår i den lovmæssige overvågning – i første omgang ca. 250 stoffer.

Vi vil arbejde for, at Fredensborg Kommune på sigt bliver sprøjtefri kommune

Gennem øget information om risikoen ved brug af pesticider vil vi påvirke borgernes adfærd og reducere brugen af disse stoffer, så kommunen på sigt bevæger sig i retning af blive sprøjtefri kommune. Indsatsen vil i første omgang blive rettet mod privat anvendelse af sprøjtemidler. Der anvendes ikke pesticider på kommunens arealer.

Vi vil i dialog med landbruget om sprøjtefrie boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Vi vil fortsætte dialogen med landbruget om sprøjtefrie boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i et tæt samarbejde med kommunens vandforsyninger. Vi vil nemlig gerne understøtte frivillige aftaler om sprøjtefrie BNBO, men samtidig sikre at resultater opnås. Vi skal kunne stole på godt drikkevand.

Vi vil arbejde for miljøvenlig glatførebekæmpelse

Saltet som bruges til glatførebekæmpelse om vinteren er skadeligt for miljøet, ikke mindst hvis det når ned til grundvandet. Derfor vil vi undersøge mulighederne for at bruge miljøvenlig glatførebekæmpelse i grundvandsdannende områder, hvor forureningsrisikoen er størst.

Vi vil have øget fokus på at fjerne potentielle forureningskilder

For at forebygge jord- og grundvandsforureninger vil vi i samarbejdet med Region Hovedstaden, som har ansvaret for indsatsen på forurenede grunde, arbejde for en øget indsats med oprensning af forurenede grunde i kommunen. Vi vil endvidere prioritere at lukke ubenyttede dybe boringer og fortsætte de særlige indsats overfor nedgravede olietanke med ukendt status. På kommunalt ejede kortlagte arealer, vil vi undersøge, om der vil være en miljømæssig gevinst ved at oprense forureninger.

Opfølgning

Politikken viser vejen både i det daglige arbejde i kommunen og på det længere sigte. Vi følger op på politikken i de relevante fagudvalg samt i administrationens centre og enheder og i relevante råd og fora. Politikken revideres hvert 4. år.

Den grønne politik dækker en bred vifte af indsatser, som følges op af strategier på områder, hvor det er lovpligtigt samt fx handleplaner på de områder, hvor der er behov for en samlet beskrivelse af, hvordan indsatserne udmøntes.

Kommunen har på flere af politikkens temaområder et tæt samspil med de kommunale selskaber Norfors, Fredensborg Forsyning og Nordsjællands Park og Vej. Samarbejdet spiller en afgørende rolle i implementeringen af politikken, som giver et klart mandat til selskabernes indsats.

Vi ser frem til i fællesskab at arbejde for at nå politikkens målsætninger til gavn for os alle sammen.

Kontaktoplysninger

Thomas Barfoed

Direktør

Pernille Balslev-Erichsen

Centerchef for By og Land

Henrik Vendelbo

Centerchef for Borgerservice og Digitalisering

